

**අහිලේඛන මූලාශ්‍ය මගින් හෙළිවන පුරාතන ලංකාවේ පද්‍ය හාවිතය පිළිබඳව
විමර්ශනාත්මක අධ්‍යනයක්**

තුෂිර කේ.එස්., මධුජාන් යු.චී.එස්. සහ නර්ශණ පී.එල්.සී.

මානවාජ්‍ය අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය
shehanthushira@gmail.com

සාරස්‍යාක්ෂණීය

පුරාතන පුරාගේ මිනිසා තම ජීවිතයේ දී සෞන්දර්යාත්මක අංගයට ද ප්‍රමුඛස්ථානයක් ලබා දී ඇත. අහිලේඛන මූලාශ්‍ය මගින් හෙළිවන පුරාතන ලංකාවේ පද්‍ය හාවිතය පිළිබඳව විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක් මෙහිදී සිදු කෙරේ. පුරාතන ලංකාවේ පද්‍ය හාවිතය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමේ දී අහිලේඛන මූලාශ්‍ය මගින් ලැබෙන මූලාශ්‍ය දායකත්වය කෙබඳුද? යන්න මෙහි පර්යේෂණ ගැටුවෙන වේ. අහිලේඛන පිළිබඳව රචනා වූ සාහිත්‍ය මූලාශ්‍ය පරිඹිලනය කිරීම මෙහි අධ්‍යයන තුම්බේදා වශයෙන් යොදා ගනු ලැබේය. අහිලේඛනගත පද්‍ය කළාවේ ඉතිහාසය ක්‍රි. දූ පුරාගේ තෙක් අතිතයට ගිණිය හැකිය. කුසලානකන්ද, තුවරකන්ද, කිරින්ද යනාදී ස්ථාන රාජියක පද්‍යමය ශිලා ලිපි දැකගත හැක. මාත්‍රා භා සන පිහිටුවා, කාව්‍යාලංකාර හාවිත කර ඉතා අලංකාර ලෙස කාව්‍යකරණයෙහි නිම්ග්න වීමට සමකාලීන මිනිසා දන සිට ඇත. තිස්ස අකුරුගොඩින් හමුව ඇති ලිපිය 'ගි' ලිපියක් ලෙස වඩා ප්‍රචලිතය. එහි පළමු පැදි පෙළ 'ලපහිනි' විරිතෙන් ද දෙවන පැදිපෙළ 'යහැනි' තම විරිතෙන් ද රචිතය. පදවීය වැවේ වැකන්ද ලිපිය ගි විරිතෙහි ආහාසය උද්දකී. 'බැන්දති ගග වැවී- සිර ලක ද කෙන් කරවා, සියල් දිය රන්දවා - පැරෙකුම්බා නිරිදු කෙලු මේ' මෙහි මහා පරාතුමලාභා රුෂ පිළිබඳව සඳහන්ය. මෙම ගිතයම ඇළහුර වැමිලිපිය, දළදාවත, ප්‍රජාවලී වැනි ගුන්ප්‍රවල ද මෙම ගිතය රචනා වී ඇත. එහෙයින් සමකාලීනව මෙම ගිතය වඩාත් ප්‍රචලිතව පවතින්නට ඇතැයි උපකල්පනය කළ හැක. ගළුපෙළ ලිපියෙහි සඳහන් අවසන් කවිය තුළ විවිධාකාර කාව්‍ය රිතින් අනුගමනය කර ඇත. ලාංකේෂ ඉතිහාසයේ ප්‍රථමවරට දුතියකු අලා රචනා කර ඇති කවියක් සිගිරි කුරුවූ ගි (ඇංක 134) තුළින් හමුවේ. 'වන්දීම් හිම් වලා - තොගාසින් ඇය නෙවෙස්නට, පිරිබුන් පග මලයුන දිවාට- තො හදවත කිය කියයි' මෙහි දුන්‍යා වන්නේ මෙස (වළාකුල්) වේ. පණිවුඩිකරු ජ්‍යෙෂ්ඨවන්තයකු වන අතර තම පෙම්වතියට මෙසය හරහා පණිවුඩියක් යවන ලෙසට මෙම ගිතය රචනා වී ඇත. සිගිරි කුරුවූ ගි (ඇංක 595) ස්වභාවේක්ති වැනුමකින් රචිත පද්‍යයකි. 'හමල් මරු ජහසුපුහසසන්දල් ලා, තුරු ගල් කොහළේ ඩු මලගල්හි හැල්ලා...' අභිජිත් පරිසරයේ දක්නට ලැබෙන වස්තුන් සර්වී ලෙස කාව්‍යකරණයට ලක් කිරීමට මෙහෙයින් උත්සාහ කර ඇත. මෙලෙස ආකෘතිය, අපෝක්ෂාව, තම හැඟීම් යනාදී කරුණු ප්‍රකාශ කිරීමට හාවිත කරන ලද මාධ්‍යක් ලෙස අහිලේඛන ගත පද්‍යයන් බොහෝමයක් ඇත. අතිත ජනතාව තම සෞන්දර්යාත්මක ජීවිතය තුළ පද්‍යයන් කළාත්මක අංගයන් වශයෙන් තම ජීවිතයට සුස්‍යායෙශ්‍ය කරගන්නට ඇතැයි මෙමගින් නිගමනය කළ හැක.

ප්‍රමුඛ පද්‍ය: කාව්‍යාලංකාර, සිගිරි කුරුවූ ගි, මෙස දුන්‍යා, ස්වභාවේක්ති